

Vårt datum: 2025-03-31

Ert datum: 2025-02-04

Vårt dnr: 33-225/2025

Er ref: KN2025/00239

Yttrande

Klimat- och näringslivsdepartementet

Handläggare:

Henrik von Zweigbergk

Remiss av PM Strategiska projekt – Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om nettonollindustrin

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 4 februari 2025 tagit emot ovanstående ärende för yttrande. Med anledning av detta vill SGU framföra följande.

SGU:s sammanfattande inställning

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

tillstyrker att SGU:s och Tillväxtverkets roller i hanteringen av ansökningar om att erkännas som strategiska nettonollprojekt tydliggörs.

föreslår att Energimyndigheten i förordningen ska ges ett formellt uppdrag att vara remissinstans för ärenden om att erkänna projekt som strategiska projekt enligt nettonollförordningen.

föreslår att det bör ses över att i förordningen ange en möjlighet för beslutsmyndigheten (SGU eller Tillväxtverket) att kunna använda sig av sanktioner såsom vite gentemot en projektägare för att säkerställa sig om att få in nödvändiga uppgifter för att veta om ett beslut behöver upphävas.

anser att det bör tydliggöras vad som avses med prövningsmyndighet enligt 9 § i förslaget.

avstyrker att SGU ska kommunicera alla prövningsmyndigheter enligt 9 § i förslaget.

föreslår att kontaktpunkten enligt artikel 6 i EU:s förordning om nettonollindustrin har i uppgift att ha kontakt med prövningsmyndigheterna (se 9 § i förslaget).

anser att det behöver säkerställas att sekretess även gäller vid hantering av handlingar hos myndigheter när de granskar handlingar åt SGU eller Tillväxtverket i ärenden gällande ansökningar om att erkännas som strategiska nettonollprojekt.

anser att 31 kap. 23 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) om möjligt bör träda ikraft samtidigt med övriga förordningsförslag den 1 juni 2025.

Ansvariga myndigheter

SGU anser att det är bra att SGU:s och Tillväxtverkets roller i hanteringen av ansökningar om att erkännas som strategiska nettonollprojekt tydliggörs genom förordningsförslaget.

I sammanhanget anser SGU att Energimyndigheten ska ges uppdraget att vara en formell remissinstans för ärenden om att erkänna projekt som strategiska projekt enligt nettonollförordningen då de har viktig kompetens som behövs i detta arbete. Ett sådant formellt uppdrag skulle underlätta för SGU när behov av Energimyndighetens kompetens finns i dessa ärenden.

Upphävande av erkännanden

Det är bra om det finns möjlighet för beslutsmyndigheten (SGU eller Tillväxtverket) att kunna använda sig av sanktioner såsom vite för att säkerställa sig om att få in nödvändiga uppgifter från en projektägare i de fall det finns omständigheter som kan göra att beslutet behöver upphävas. Sådana uppgifter kan exempelvis vara att ett projekt för lagring av koldioxid som erkänts som ett strategiskt projekt enligt artikel 13.3 i förordningen inte längre har möjlighet att lagras inom unionen senast år 2030, eller att ett avtal för projekt för koldioxidavskiljning om att få transportera och/eller lagra koldioxid inom unionen senast år 2030 upphör. Det vore lämpligt om en sådan sanktionsmöjlighet anges i förordningen. Det är vidare önskvärt om möjligheten att använda sanktioner harmoniseras med övriga länder i EU.

Upplysning om beslut

SGU anser att det bör tydliggöras vad som avses med prövningsmyndighet enligt paragraf 9 och att det är ineffektivt och tidskrävande om SGU ska kommunicera alla prövningsmyndigheter, vilket kan vara många. Det bör vara mer ändamålsenligt att kontaktpunkten hanterar kontakterna med prövningsmyndigheterna, i enlighet med vad som SGU uppfattat det är syftet med kontaktpunkterna enligt artikel 6 i förordningen om nettonollindustrin.

Ändring i offentlighets- och sekretesslagen

Det behöver säkerställas att sekretess även gäller vid hantering av handlingar hos myndigheter när de granskar handlingar åt SGU eller Tillväxtverket i ärenden gällande ansökningar om att erkännas som strategiska nettonollprojekt.

Vidare bedömer SGU att det är otydligt varför ikraftträdandedatum för ändringen av offentlighets- och sekretesslagen och för den föreslagna förordningen är olika. SGU anser att om det är möjligt bör ikraftträdandet av den nya paragrafen i offentlighets- och sekretesslagen vara tidigare, samtidigt som övriga förordningsförslag den 1 juni 2025, för att möjliggöra för ansökningar under år 2025 för projekt som ser en sådan sekretessbestämmelse som en viktig förutsättning för ansökan.

Övrigt förtydligande

Under punkten "8.5 Statsfinansiella konsekvenser" anges att det tillskjuts 9 miljoner kr för 2025-2027. Det kan förtydligas att 9 mkr för 2025 även avser arbete med tillgängliggörande av data enligt förordningen om nettonollindustrin samt arbete med att titta på regelförenklingar gällande koldioxidlagring, i enlighet med SGU:s regleringsbrev.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Annette Madsen.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschef Göran Risberg, avdelningschef Lovisa Zillén Snowball, avdelningschef Karin Gustavsson, avdelningschef Kaj Lax, enhetschef Frida Öhlén, statsgeolog Sofie Lindström och jurist Anna Månsson deltagit. Jurist Henrik von Zweigbergk har varit föredragande.

Anette Madsen